

TEATR

„Węgajty” — unikalna działalność w Europie

Schola Teatru Wiejskiego „Węgajty” powstała w styczniu 1994 roku; jej działalność skupia się na praktykowaniu chóralu gregoriańskiego i konfrontowaniu go z żywą tradycją śpiewu sakralnego. Założenie Scholi poprzedziły prace trwające już od 1989 roku — warsztaty twórcze i wyprawy artystyczno-badawcze prowadzone w kraju i za granicą, których przedmiotem był śpiew liturgiczny, historyczny i ludowy. W 1995 roku Schola pracowała

nad realizacją programu „Dramat i Liturgia”, którego założeniem jest opracowanie i wystawienie średniowiecznych dramatów liturgicznych, zrealizowanie niektórych z istniejących zapisów muzyczno-literackich w kontekście ich naturalnego i właściwego miejsca, czyli w żywej liturgii, stanowiącej niejako kulminację cyklu liturgicznego w okresie świąt Bożego Narodzenia i Wielkanocy.

Od 1996 roku chcielibyśmy rozszerzyć i pogłębić nasze działania przez powołanie swoistej międzynarodowej szkoły pod nazwą: Międzynarodowe Spotkania — Dramat i Liturgia, czyli INTERNATIONAL MEETINGS ON DRAMA AND LITURGY (IMoDaL).

Odbyła się właśnie I Sesja Bożonarodzeniowa IMoDaL (19—21 I), która zapoczątkowała cykl spotkań, warsztatów muzycznych i wokalnych, wypraw artystyczno-badawczych, które będą organizowane w obrębie naszych prac nad dramatem liturgicznym.

Gerardus van der Leeuw w swojej pracy „Vom Heiligen in der Kunst” mówi o świętej grze „sacer ludus” — o dramacie, w którym taniec, muzyka, poezja i malarstwo nie są jeszcze oddzielone od siebie, lecz łączą się organicznie w artystyczną całość. Świętą grę, „sacer ludus” możemy przeżyć jeszcze dziś tam, gdzie specyficzna pamięć, platońska mneme, czyli tradycja oralna kieruje jeszcze przekazem: u śpiewaków pogrzebowych na Suwalszczyźnie, u kantorów na Korsyce, na obszarach Armenii i Gruzji, na terenach Rosji i Polski, gdzie znajdują się gminy staroobrzędowców. W naszej pracy teatralnej staramy się odwoływać do tego rodzaju praktyk. Nasz współczesny podział na muzykę sakralną i świecką był dla ludzi średniowiecza czymś zbędnym — w dramatach, nad którymi pochylamy się w naszej pracy można odnaleźć nie tylko kontrafrazę pieśni trubadurów, ale również tańce, a didaskalia mówią o użyciu masek i instrumentów muzycznych.

Realizacje dramatów liturgicznych w 1995 roku:

- „Ordo Stellae” — kościół parafialny w Nowym Kawkowie i w Lutrach, styczeń '95;
- „Planctus Mariae” i „Depositio Crucis” — kościół w Nowym Kawkowie, Wielki Piątek;
- „Elevatio Crucis” i „Visitatio Sepulchri” — kościół w Nowym Kawkowie, rezurekcja w niedzielę Wielkanocną, kwiecień '95;
- „Ludus Paschalis” — kościół św. Bartłomieja, Gdańsk, kwiecień '95.
- „Ludus Paschalis” — III Międzynarodowy Jarmark Muzyki dawnej w Jarosławiu, klasztor Benedyktynów, wrzesień '95.

Zespół Scholi Teatru Wiejskiego „Węgajty” korzysta ze struktur organizacyjnych Stowarzyszenia Teatr Wiejski „Węgajty” i Regionalnego Ośrodka Kultury.

Trzon zespołu stanowią: Małgorzata Dzygadło-Niklaus, Johann Wolfgang Niklaus, Monika Paśnik-Petryczenko, Sergij Petryczenko (na stałe mieszkający na terenie gminy Jonkowo, 25 km od Olsztyna) oraz Bernadetta i Paweł Borodziuk z Wrocławia, Magdalena i Maciej Góra z Sopotu, Maciej

Kaziński z Krakowa, Tomasz Dobrzański z Wrocławia, Kinga Cserjesi z Tilburga, Wehner Burkard z Berlina oraz stały konsultant — Marcin Bornus-Szczyński z Warszawy.

W dniach od 1 do 3 marca odbędzie się II Sesja IMoDaL — Wielkopostna w gościnnym Domu Oazowym w Nowym Kawkowie, w ramach której gościć będziemy pana Marcela Perea wraz z Ensemble Organum (trzech śpiewaków z Korsyki) oraz Józefa Murawskiego z częścią zespołu „Pogranicze” z Szypłiszek na Suwalszczyźnie. W programie: zajęcia z chóralu gregoriańskiego, pieśni wielkopostne, wykłady i przygotowanie dramatu „Planctus Mariae” oraz wspólnie wykonanej liturgii w kościele parafialnym w Nowym Kawkowie lub Jonkowie.

Zapraszamy!

opracowała: Małgorzata Niklaus